

Příloha č.2

Návrh doporučení ČSKB o časové dostupnosti výsledků vybraných laboratorních vyšetření

Dostupností se míní časový interval od převzetí biologického materiálu laboratoří do zveřejnění výsledku (tedy Laboratory Turnaround Time - TAT) a laboratoř garantuje jeho dodržení pro 90 % dodaných vzorků. Zbývajících 10 % je vyhrazeno pro situace, kdy se vzorek ředí, probíhá jiná analýza a start nové analýzy je nutné odložit a podobně.

Vitální indikace: ordinace laboratorního vyšetření v situaci spojené s ohrožením života, kdy výsledek vyšetření má vliv na přežití pacienta. Vzorky na vyšetření mají absolutní přednost, je možné zastavit analýzy jiných vyšetření.

Statim (akutní vyšetření): ordinace laboratorního vyšetření v situaci, kdy výsledek vyšetření může zásadním způsobem ovlivnit rozhodování o další péči o nemocného. Vzorky na vyšetření mají přednost před ostatními vzorky.

Dostupnost výsledků analýz ordinovaných z vitální indikace a statim (Tabulka č.1)

A - Dostupnost při vitální indikaci v minutách

B - Dostupnost při indikaci STATIM v minutách

Tabulka č. 1

Analyt	A	B	Poznámka
P;S;cB glukóza, látková koncentrace	30	60	P
P;S; U kalium, látková koncentrace	30	60	P
P;S;U natrium, látková koncentrace	30	60	P
P;S;U chloridy, látková koncentrace	-	60	
P;S kalcium celk. /ioniz., látková koncentrace	-	60	P
cB;aB pH a krevní plyny	15	30	Dané prean. fází
P; S bilirubin, látková koncentrace	-	60	
P;S ALT, koncentrace katalytické aktivity	30	60	P
S GMT, koncentrace katalytické aktivity	-	60	
P;S ALP, koncentrace katalytické aktivity	-	60	N
P;S;U urea, látková koncentrace	30	60	P
P;S;U kreatinin, látková koncentrace	30	60	P
P laktát	30	30	Dané prean. fází
P amoniak	30	30	Dané prean. fází
P;S cholinesteráza, koncentrac. katal. aktivity	-	60	Vymezená indikace
P;S AMS, koncentrace katalytické aktivity	-	60	
P;S lipáza, koncentrace katalytické aktivity	-	60	N
P;S CK MB mass, hmotnostní koncentrace	-	60	V
P;S myoglobin, hmotnostní koncentrace	30	60	P
P;S troponin, hmotnostní koncentrace	30	60	P
P;S TSH, arbitrární látková koncentrace	-	60	N
P;S hCG, arbitrární látková koncentrace	-	60	N
P;S digoxin, látková koncentrace	-	60	N
P;S albumin, hmotnostní koncentrace	-	60	
P;S; protein celk., hmotnost. koncentrace	-	60	N
U; protein celk., hmotnostní koncentrace	-	60	
CSF; biochemické vyšetření základní	podle požadavků specifikovaných v doporučení o likvoru		
P;S CK, koncentrace katalytické aktivity	-	60	
P;S teofylin, látková koncentrace	-	60	N
P;S CRP, hmotnostní koncentrace	-	60	N
P;U osmolalita, molalita	-	60	
P;S paracetamol, látková koncentrace	-	60	N
P;S salicyláty, látková koncentrace	-	60	N
P;S;B etanol, látková koncentrace	-	60	N

P – vitální indikace předpokládá odběr nesrážlivé krve (heparinová plazma) a zkrácenou centrifugaci biologického materiálu, v případě dostupnosti vyšetření z plné nesrážlivé krve se interval zkracuje na 15 minut

N – s ohledem na typ zdravotnického zařízení nemusí být vždy součástí statimové nabídky

V – lze vykázat jako statimové vyšetření zdravotní pojišťovně, postup není v klinické praxi považován za postup lege artis a/nebo medicínsky opodstatněný

Výkony odbornosti 818

Tabulka č. 2

Výkon	A	B
B Krevní obraz + pětipopulační diff. z analyzátoru		
B Krevní nátěr *		
P Protrombinový čas (Quick)		
P Aktivovaný parciální tromboplast. čas (APTT)		
P Antitrombin		
P D dimery		
P Fibrinogen		
P Etanol-gelifikační test		

* - podmínkou je přítomnost pracovníka schopného nátěr zhodnotit

Poznámka (není určeno pro definitivní text): o doplnění časů a korekturu níže uvedených bodů bude požádána ČHS.

- U všech hematologických a koagulačních vyšetření je nutný kvalitní náběr. Odchyly lze řešit vydáním náhradního textového výsledku (např. výsledek typu „sraženo“ nebo u koagulačních metod „nesráží se“ při odběru z heparinovaných kanyl).
- V případě podezření na meningokokovou sepsi se stává klíčovým i vyšetření hladiny proteinu C. Pokud je laboratoř provádí a má pohotovostně dostupné reagensy (je běžně řazen mezi trombofilní markery a ne všechny laboratoře jej vyšetřují) může být i výsledek tohoto vyšetření dostupný do 30 minut jako ostatní koagulační vyšetření.

Závěrečné poznámky

U části analytů, uvedených v tabulkách 1 a 2, je TAT výrazně závislé na doporučeném intervalu mezi odběrem a zpracováním s ohledem na podmínky preanalytické fáze.

Analyty vyšetřované v běžném rutinním provozu, tj. v pracovních dnech, by měly být dostupné v den indikace, nejpozději do 24 hodin.

Podmínky vyšetření likvoru jsou specifikovány samostatným doporučením ČSKB.

Doporučenou dostupnost toxikologických vyšetření v současné době nelze zevšeobecnit.

Pokud se analýzy neprovádějí denně (například RIA, IRMA, ELFO, ELISA) a nejedná se o vysoce specializovaná vyšetření (například PCR), je vhodné, aby výsledek vyšetření byl dostupný do týdne.